

Popularnonaukowe streszczenie projektu

Prowadzone przez nas od 15 lat badania antycznego Rhizon/Risinium, także dzięki już dokonany bardzo ważnym odkryciom (dwa skarby monet hellenistycznych, złoty pierścień, marmurowa głowa Kariatydy, plakietka z wyobrażeniem Menady wg wzorca Kallimachosa czy figurka Dionizosa/Sylena i inne) dowiodły, że mamy do czynienia z niezwykle bogatym stanowiskiem, które dostarcza nam całkiem nowych materiałów. Pozwala na rozwiązanie wielu problemów związanych z archeologią iliryjską. Jednak nadal na wiele bardzo ważnych pytań nie uzyskaliśmy odpowiedzi. Badania miast antycznych zawsze są trudne i długotrwałe, stąd muszą być podzielone na etapy. Każdy z nich koncentruje się na osobnej grupie pytań badawczych. W obecnym projekcie chcemy skupić naszą uwagę na funkcji poszczególnych insul hellenistycznego Rhizon, określenie charakterystyki „iliryjskiego” akropolis oraz uchwycenie, w wyniku prac prospekcyjnych, elementów siatki osadniczej wokół tego miasta. Badania te powinny przybliżyć nas do zrozumienia na czym polegała specyfika miejskiego osadnictwa iliryjskiego. Zakładamy, że zarówno układ urbanistyczny Dolnego miasta jak i zabudowa akropolis nie były automatycznym odwzorowaniem greckiego modelu miasta, ale zawierały specyficzne elementy wynikające z iliryjskich tradycji budowlanych. Generalny problem naukowy sprowadza się do uchwycenia cech charakterystycznych miast iliryjskich, a ponieważ badamy stolicę jednego z królestw iliryjskich, więc powinniśmy także uzyskać dane dotyczące jego organizacji i charakteru. Wspomniane wyżej problemy nadal są jedynie dyskutowane i nadal nierozwiązane. Ponieważ miejsce naszych badań jest wyjątkowe, więc istnieje duża szansa na znalezienie odpowiedzi przynajmniej na niektóre pytania. Jeśli nie zrobimy tego my badając stolicę, to nie zrobi tego nikt inny, bowiem inne ekspedycje koncentrują badania na miastach greckich leżących w Ilirii. Jeśli nie podejmiemy tego wyzwania teraz, kontynuując program, to zmarnujemy jedyną szansę, także z tego powodu, że część obszaru wykopaliskowego przewidziana jest do zabudowy. Nie mniej ważnym profitem płynącym z realizacji proponowanego projektu jest rozwój, odtworzonej przez nas nowej specjalizacji czyli archeologii iliryjskiej. Nie możemy także zapominać, że nasze badania ważne są także dla Czarnogóry i relacji polsko-czarnogórskich.